Másfél év alatt sokat fejlődött

a szocialista brigádmozgalom Várpalotán

Az MSZMP Várpalotai Városi Végrehajtó Bizottsága áliandóan figyelemmel kíséri a szocialista címért küzdő és a címet már elnyert brigádok munkáját, fejlődését. Legutóbbi ülésén ismét napirendre tűzte a várpalotai iparmedence szocialista címért küzdő brigádjai helyzetének megvitatását a városi pártbizottság ipari osztálya, a pártszervezetek termelési felelőseinek és a szocialista címért küzdő brigádok üzemi patronálóinak bevonásával készült jelentés alapján.

A vizsgálat megállapította, hogy a szocialista brigádmozgalom a legutóbbi másfél év alatt sokat fejlődött.

Ma már több mint 200 brigád küzd e mozgalomban és közülük eddig 28 nyerte el egyszer, vagy kétszer a szocialista címet.

A brigádok többsége derekasan megállta helyét, eleget tett a vállalt kötelezettségeinek. Sainos a brigádok kisebb része nem tudott megbirkózni a nehézségekkel és lemorzsolódott. Az Inotai Alumíniumkohónál például három brigád morzsolódott le indokolatlanul, közöttük a két anódos brigád, amely egyszer már elnyerte a szocialista címet, de utána nem újította meg vállalását.

Ennek az is oka, hogy a szakszervezeti bizottság időközben nem hívta össze a brigád tagjait, és nem beszélgetett velük problémáikról. Hiányzott a pártszervezet ellenőrzése is.

A Várpalotai Szénbányászati Tröszt Gépüzeménél Moór József lakatos brigádja például azért morzsolódott le, mert helytelenül értelmezték az egész mozgalmat. Vállalásaikat nem teljesítették, bérkövetelésekkel léptek fel. Az Ernő-bányánál az iparos brigád azért oszlott fel, mert a brigád egyik tagja katonai szolgálatra vonult be, egy másik pedig megbetegedett. Ez semmi esetre sem lehet indok a brigád feloszlására.

A Péti Nitrogénműveknél az hátráltatta a brigádok fejlődését, hogy a szakszervezet nem foglalkozott kellően a mozgalommal.

Az értékelést fél évenként tartották meg, de mereven foglaltak állást. Nem vették figyelembe az időközben bekövetkezett változásokat.

Így eddig még csak egy brigádnak sikerült elnyernie a szocialista címet.

A jelentés megállapította, hogy a brigádok többségénél a szakmai és politikai továbbképzés előre elkészített féléves, negyedéves vagy havi terv alapján történik. A brigádok havonta egy-egy alkalommal tartanak szakmai, illetve politikai foglalkozást, amelyeken többen vesznek részt, mint a politikai oktatáson. Ennek fő oka az, hogy a szakmai oktatást munkaidő után, vagy munkaközi szünetben tartják, míg a politikai foglalkozást a pártoktatással egyidőben, s ezeken a vidékről bejáró brigádtagok nem tudnak részt venni.

Örvendetes, hogy a szocialista címért küzdő brigádok tagjai közül többen vállalták, elvégzik az általános iskola nyolc osztályát, szakmunkásvizsgát tesznek,

150 brigádtag a középiskola elvégzésére vállalkozott.

Az általános műveltségüket azzal is gyarapítják, hogy szépirodalmi könyveket olvasnak, könyvismertetőket tartanak, kollektíven vesznek részt különböző rendezvényeken.

A brigádok gazdasági vállalásaikat általában féléves időszakra teszik. A vállalások kezdetben sok helyen általános jellegűek voltak, ezért az értékelés nehéz, néha lehetetlen volt. Ma a brigádok vállalásai konkrétak, érthetőek. A vállalásoknál azonban még mindig uralkodik az a nézet, hogy a teljesítés százaléka lehetőleg magas legyen és ne „csak" száz százalék körüli eredmény szülessen.

Az értékelések fél évenként, illetve többségben havonként történnek a brigádértekezleteken, a patronálók bevonásával.

A tapasztalatok szerint legjobb a havi értékelés.

A szénbányászati tröszt üzemeinél és a Péti Nitrogénműveknél is át kell térni a havi értékelésre, s meg kell valósítani, hogy ez az értékelés brigádértekezleteken történjék.

A brigádok jó eredményeket értek el gazdasági és politikai munkában, valamint egymás segítésében, a kollektív szellem kialakításában. A vállalatok gazdasági, párt és szakszervezeti vezetői elismerik a brigádok eredményeit, de azok népszerűsítéséről nem gondoskodnak.

Bár a November 7 Erőmű és az Inotai Alumíniumkohó brigádmunkájában is van javítani való a brigádok népszerűsítése ennél a két vállalatnál a legjobb.

A havi értékelés eredményeit hangoshíradón és faliújságon rendszeresen ismertetik. A jól dolgozó brigádok fényképeit is kifüggesztik a faliújságra. A November 7 Erőműben havonta értekezleten beszélik meg a brigádvezetők és a patronálók a tapasztalataikat. A többi üzemnél a termelési értekezleten kívül általában nem sokat foglalkoznak a brigádok népszerűsítésével.

A párt és szakszervezet munkatervében minden üzemnél szerepel a szocialista címért küzdő brigádok munkájának értékelése.

Vezetőségi ülésen és taggyűlésen foglalkoznak is a brigádok munkájával, határozatot hoznak azok javítására, de a vezetőségi tagok többsége nem nyújt segítséget a brigádoknak.

A végrehajtó bizottság ülésén sok javaslat hangzott el arra, hogy a pártbizottságnak és a pártszervezeteknek hogyan kellene még több segítséget adni e mozgalomnak. A vb. ülés részvevői háromtagú bizottságot bíztak meg, hogy a felszólalások és a jelentés figyelembevétele alapján készítsen javaslatot, a szocialista brigádmozgalom hatékonyabb segítésére.

(Mikéné)

1961 feladatairól tárgyalt a KISZ Veszprém megyei Bizottsága

— *Folytatás az 1. oldalról* —

vetkezeti KISZ szervezetek megerősítése, hogy ezzel is hozzájáruljunk a termelőszövetkezetek megszilárdításához. Ezt a munkánkat is végezzük el szívvel, lelkesedéssel, s akkor az eredmény itt sem maradhat el.

Vándor József elvtárs felszólalása

Az értekezleten igen sok értékes hozzászólás, javaslat hangzott el. Különösen tetszett a fiataloknak *Czimmer Ferenc* elvtársnak, a malomsoki Szebb Jövő Termelőszövetkezet elnökének ízes felszólalása az ottani fiatalok életéről (*a felszólalást teljes terjedelmében ismertetjük szerdai ifjúsági oldalunkon*), valamint *Horváth Kálmán* elvtárs, a MESZÖV igazgatósága tagjának felszólalása a földművesszövetkezetek és a KISZ kapcsolatáról.

Felszólalt az értekezleten *Vándor József* elvtárs, a megyei pártbizottság titkára is, aki igen hasznos útmutatást adott a megyei bizottság tagjainak és a meghívottaknak a mezőgazdasági feladatok megvalósításához.

— A megyei bizottság ülését jónak, hasznosnak értékelem, mert a felszólaló elvtársak nagy felelősséggel és hozzáértéssel szólnak a legfontosabb problémákról.

— A mi megyénkben a szövetkezeteket már két esztendővel ezelőtt létrehoztuk, mert az a fő feladatunk, hogy — a szervezés befejezése mellett — megszilárdítsuk a szövetkezeteket. A megszilárdításban fontos szerepük van a KISZ szervezeteknek is.

— Sokszor elmondtuk már — folytatta —, hogy a fiatalok elvándorlása a faluról nem „magyar probléma", s nem is a szövetkezetek alakításával kapcsolatos probléma; a fiatalok a régimódi gazdálkodási formától „menekülnek". Annak, hogy a falun tartsuk őket, három módja van. Az egyik az, hogy gondos nevelőmunkával megértessük mindegyikükkel:

a paraszti munka dicső munka, a mezőgazdaságban dolgozni éppen olyan jelentős az ország számára, mint az iparban vagy a rajzasztalok mellett tevékenykedni.

A másik mód az, hogy tanítsuk ezeket a fiatalokat, vonjunk belőlük be sokkal többet, mint eddig a kihelyezett mezőgazdasági technikumokon a tanulásba,

adjunk a kezükbe mezőgazdasági szakképzettséget.

Mutassuk meg ifjúságunknak a mezőgazdasági munka távlatait, de bátran mondjuk meg azt is, hogy ma még ugyancsak meg kell fogni a dolog végét, éppen a jövő embereinek érdekében. A harmadik mód:

teremtsünk olyan viszonyokat — kulturális, sport, szórakozási lehetőségeket — a falun, hogy a fiatal ne vágyódjék a városba, biztosítsuk a munkaegységelőleg rendszeres fizetését,

hogy anyagilag is megtalálja számítását a szövetkezetben. Itt azt kell még tisztáznunk, hogy ezt nem *előbb* kell elvégeznünk, ez *nem lehet „feltétele"* a fiatalok bekapcsolásának. Ezt a munkát együtt a fiatalokkal kell elvégeznünk, velük együtt könnyebb is!

Módra László elvtárs felszólalásában főként arról szólt, hogy a megyei bizottság ülését azért értékeli jónak, mert helyesen és alapos gondolkodás után szabja meg a kongresszusi határozatból a megyére vonatkozó tennivalókat. Szólt ezután a fiatal műszakiak tanácsának munkájáról, majd a társadalmi munkáról, végezetül pedig a nevelési problémákról — különösen a kollektív szellem kialakításáról.

Az értekezleten felszólaló megyebizottsági tagok — *Nagy Elemérné*, a Hazafias Népfront munkatársa, *Lennert József*, a pápai járási bizottság titkára, *Tatár Lajos*, a pápai mezőgazdasági technikum KISZ titkára, *Devánszky Márton*, a várpalotai városi KISZ bizottság titkára, *Takács László*, a Pápai Mezőgazdasági Gépészképző Szakiskola KISZ titkára, *Balogh István*, a KISZ megyei bizottság egyetemi és középiskolai felelőse — mind értékesen hozzájárultak az értekezlet munkájához.

A megyei bizottság *Szabó Béla* elvtárs válasza után *egyhangúlag határozattá emelte a hozzászólásokkal, javaslatokkal kiegészített két beszámolót.* Az értekezletet *Vundele György* elvtárs zárta be.

Mennyit ér az asszonybeszéd

Az a jelszó, hogy az asszony maradjon a főzőkanál mellett, nem a régi rendszer erkölcséből, hanem erkölcstelenségéből fakadt. Miért? Azért, mert *a valóságban az asszonyoknak — a munkás- és a parasztasszonyokra gondolok — soha nem volt módjuk a főzőkanál mellett maradni.* Nem kell a messze múltba, vagy távoli országokba menni például, találunk eleget a magunk házatáján. Volt-e a Horthy-rendszernek csak egyetlen olyan munkásasszonya is, aki azért nem dolgozott, mert szépen megélt anélkül is? Nem, ilyen nem volt. *Volt azonban ezrével és tízezrével olyan eset, hogy nem a feleség, de még a férj sem dolgozhatott, nem volt hol.* Aztán itt vannak a falusi asszonyok. A nagybirtokok cselédjei a kisparcellák tulajdonosai vajon gondolhattak-e arra akárcsak álmukban is, hogy a család ellátásának gondjaiból kikapcsolják az asszonyt? Mindenki, aki ismeri a falusi életet, jól tudja: erre gondolni sem lehetett.

Miért született meg mégis ez a jelszó? Azért, hogy ezzel is bizonyítsák a nők alacsonyabbrendűségét, hogy tagadják a nők társadalmi szerepét, hogy az asszonyoknak — az emberiség felének — eszükbe ne jusson jogaikat érvényesíteni. Ezért, és nem azért, hogy a nőket távoltartsák a munkától. Erről szó sem volt.

Minek emlegetni azt, ami már elmúlt, kérdezhetné akárki is? Aki azt hinné, hogy a régi társadalmi viszonyok megsemmisítésével megsemmisültek a régi erkölcsök is, az téved. Bizonyos hagyományok az emberek tudatában jóval túlélik a termelési viszonyok pusztulását. A mi megyénkben nyugodtan elmondhatjuk: általánossá váltak az új termelési viszonyok. *Az új termelési viszonyok alapján kialakulóban van az új társadalom erkölcse.* Jelenlegi életünkben azonban még számos olyan terület van, ahol az új küzd a régivel, ahol még nem győzött teljesen az új. Ilyen terület a falusi nők társadalmi szerepe. Nem arról van szó, hogy termelőszövetkezeteinkben a vezetők nem ismerték volna fel a nők szerepét, hogy a nők a termelőszövetkezetekben nem vehetnék ki részüket a munkából. Hanem arról, hogy *termelőszövetkezeteinkben alig van vezető beosztásban nő* — elnök meg éppenséggel egy sincs —, hogy *néhány termelési ágból szinte tervszerűen kihagyják a nőket, hogy gyakran „mit ér az asszonybeszéd" felkiáltással nem veszik figyelembe az asszonyok javaslatait.*

Mit ér az asszonybeszéd?

Nézzük meg, mit ér? Négyökrű Pálné, a marcaltői termelőszövetkezet tagja erre tömören, világosan és nagyon igazul válaszol: *az asszonyok beszédjét nem kell mindig pletykának minősíteni, és az asszonybeszéd, ha jó éppen annyit ér, mint a férfié.* Írásomat nem védőbeszédnek szántam a nemem mellett, nem akarok ma még megvalósíthatatlan követeléseket felállítani. De néhány példával szükségesnek tartom bizonyítani, hogy a női egyenjogúság nemcsak azt jelenti, hogy az asszonyok is kimehetnek kapálni.

Az olaszfalui Rákóczi Termelőszövetkezetben 700 holdnyi kapás van, ez szinte kizárólag az asszonyok birodalma. *Emellett az asszony-brigád a tavalyi évben felnevelt 10 ezer darab csirkét, lesilózta 230 hold kukorica termését, 165 tehén után ellett 158 borjút kettő elhullással felneveltek,* a malacokat elhullás nélkül nevelték fel. A sármelléki Szebb Jövő Termelőszövetkezetben a tagság 32 százaléka asszony. A kertészeti munkákat száz százalékig, a kapálást 90, az aratást 65, a cséplést 40 százalékig az asszonyok végezték el. *Bakonynánán Hujber Jánosné 516, Káptalanfán Csordás Istvánné 478, Kővágóörsön Kovács Lajosné 220 munkaegységet teljesített.*

Ami az asszonyok szavát illeti — vagyis a munkában való részvételt — annak, szó, ami szó, igen szép példái vannak. A kővágóörsi termelőszövetkezetben, ahol a vezetőség figyelembe veszi az asszonyok javaslatait, igen szép eredményeket értek el. Az asszonyok külön csapatba osztása lehetővé tette hogy a nők ki tudják venni részüket a közös munkából.

Az Országos Nőtanács nemrégiben határozatban vállalt védnökséget a baromfitenyésztés felett. Ez a védnökség úgy válhat valóra, ha minden asszony személyes ügyének tekinti. Az állattenyésztés az az üzemág, ahol a legkevesebb nő dolgozik, és szinte példának is nehéz ilyet találni. Pedig ahol vannak nők az állattenyésztésben, ott — mint az olaszfalui példa is bizonyítja — igen szép eredményeket érnek el. Az állattenyésztés két műszakos megoldása pedig a háztartás ellátását is lehetővé teszi. A baromfitenyésztés, a fejés, a borjúnevelés szinte kifejezetten női munka.

Termelőszövetkezeti asszonyaink megyei tanácskozásán hangzott el a következő megállapítás: *az egyenjogúság alapja a tudás.* Sok igazság van ebben a mondatban. A tudás persze nem feltétlenül valamilyen diploma megszerzését jelenti, hanem azt, hogy *érteni kell az állatokhoz, ismerni kell a növények talaj- és tápanyag igényét, ki kell tudni számítani a keményítő-fehérje értékarányt, bánni kell tudni az emberekkel,* az elgondolásokat szabatosan, határozottan kell előadni, mindehhez persze tanulni kell: ezüstkalászos iskolán, szakmai tanfolyamon, politikai szemináriumon; olvasni könyveket, újságokat.

A termelőszövetkezet a termelőszövetkezeti tagságé — tehát az asszonyoké is. Foglalják el tehát a termelőszövetkezeti asszonyok minél előbb az őket megillető helyet a termelőszövetkezet gazdaságában.

Szanati Anna

Nyolcezer munkaegység megtakarítás a zirci termelőszövetkezetben

Most már a zirci Új Tavasz Termelőszövetkezet főkönyvelője is bátrabban nyilatkozhat. Előtte van, hogyan gazdálkodtak 1960-ban. A terv szerinti 32 forint 80 filléres munkaegység-értéket kigazdálkodták. Volt, ahol nem lett meg a tervezett érték, mint például a káposztából, de a burgonyából terven felül termett. A három saját erőgép a munkaegység felhasználásánál segített takarékoskodni a termelőszövetkezetnek. Nyolcezer munkaegység megtakarítás mutatkozik. Így a mérleg helyrebillent az Új Tavasz Termelőszövetkezetben, amit terveztek, azt ki tudják osztani.

Az idei tervükben szintén jelentős helyet foglal el a burgonyatermelés. Tíz holddal növelik a burgonya vetésterületét. Természetesen ez is vetőburgonya lesz.